ТЕКСТ: Мария Паунова | СНИМКИ: архив на трупите

Кукловодите чукнаха

ОТ 28 МАЙ ДО 1 ЮНИ В ПРАГА ПРОТЕЧЕ 16-ОТО ИЗДАНИЕ НА СВЕТОВНИЯ ФЕСТИВАЛ НА КУКЛЕНОТО ИЗКУСТВО. УЧАСТВАХА 12 ПРОДУКЦИИ ОТ БЪЛГАРИЯ, ХЪРВАТСКА, ПОЛША, ГЕРМАНИЯ, РУМЪНИЯ, ИСПАНИЯ, УКРАЙНА, САЩ И ЧЕХИЯ. ГЛАВНИЯТ ОРГАНИЗАТОР, „WORLD ASSOCIATION OF PUPPETEERS", ПОЛУЧИ ПОДКРЕПАТА И ПАРТНЬОРСТВОТО НА ПРАЖКОТО КМЕТСТВО. **СПЕЦИАЛНО МЯСТО ВЪВ ФЕСТИВАЛА БЕШЕ ОТДЕЛЕНО НА ПРОЕКТА „БЪЛГАРСКИЯТ ТЕАТЪР В ПРАГА",** ОСЪЩЕСТВЕН СЪС СЪДЕЙСТВИЕТО НА БЪЛГАРСКИЯ КУЛТУРЕН ИНСТИТУТ.

„Огнивото"

В продължение на една седмица, на три сцени в улица „Карлова" бяха представени спектакли от различни страни – преглед, който даде представа за творчеството, техниките и трендовете на съответните народи. „Основната ни цел остава непроменена от първото издание на Фестивала – заявява неговият директор, Тодор Ристич. – Да представяме добър куклен театър и да обновим доверието в него – което, в конкуренцията с телевизията, не е никак лесно."

Проектът „Българският театър в Прага" включваше три спектакъла: „Огнивото", „На ръба" и „Връвта". Всеки един от тях съвсем различен като съдържание и форма.

„Огнивото" е моноспектакъл за деца на Милена Стоянова. Създаден е по мотиви на известната приказка на Ханс Кристиан Андерсен и разказва за Злата вещица, която с помощта на Вълшебното огниво крои планове да запали трагична любов между Неопитната принцеса и един Обикновен войник. Вместо да потопи двореца в тъга, огънят на истинската любов пръсва светлина, която преобразява самата вещица.

[Проектът „Българският театър в Прага" включваше три спектакъла]

Вторият спектакъл, „На ръба", на театър „Атом", е предназначен за възрастна аудитория. Разказва за въображението и полета на твореца, които в един свят, изтъкан от прагматизъм, няма откъде да почерпят сили. Материалният свят безжалостно убива потребността от изкуство и красота. Главният герой е самотен, объркан и раздиран от вътрешни противоречия. Застанал на ръба, той трябва да направи своя избор – да продължи да живее в неудовлетворение или да се опита да сбъдне забравената си мечта.

Третият спектакъл, „Връвта", на театрална трупа „37° à l'ombre", също е за възрастни. Главният герой живее обикновен, всъщност направо банален живот. Единствената радост е предстоящото гостуване на дъщеря му. За съжаление, тя се обажда и му казва, че няма да дойде. Посещението на негова съседка неочаквано прокужда самотата му. Той се връща към спомените си, които разкриват, че баналният живот е бил предшестван от красиви мечти. Днес е сам, но съседката, с която разговаря, може да се превърне в лъч светлина.

Трите спектакъла на младите български творци са различни не само като тема, но и като техники. Докато „Огнивото" е класически красива приказка, с марионетки, за деца, „На ръба" е спектакъл без думи, който борави с техниките на визуалния театър – танц, пантомима, музика и театър на маските, а „Връвта" е построен на комбинацията от филмова прожекция и театър на сенките.

„Приказката „Огнивото" винаги е била сред любимите ми – споделя с мила усмивка Милена, завършила НАТФИЗ преди няколко години. – Това е история за силата на истинската любов, която побеждава и според мен това е, на което трябва да учим

среща в Стария град

децата.“ От дете обича театъра и любовта прераства в професия. „Харесва ми да правя представления за деца, защото децата не могат да бъдат излъгани и дават ясно наяве, когато нещо не им харесва. Обичам куклите, защото с тях попадам в един напълно различен свят, много по-интересен и по-хубав от реалния.“

„Търсехме нещо, което да е близко до нас, да изразява нашите емоции, нещата, които в момента ни вълнуват – споделя Христо Таков от театър „Атом“. – Завършихме НАТФИЗ преди година и почти веднага изпитахме чувството за безизходица. Имахме усещането, че сме премазани – и спектакълът отразява нашата душа.“ „Всичко, разказано в спектакъла, изхожда от личните ни чувства и емоции“ – допълва и Стефания Георгиева. Дали ситуацията е напълно безизходна? „Не – категоричен е Камен Марин – не, щом оцеляхме, щом ни има, щом сме направили нещо, което се харесва. Значи ситуацията не е безизходна, можем да се справим, можем да продължим.“

Третият спектакъл, „Връвта“, събуди по-скоро въпроси: български ли беше наистина? В програмата беше вписан с оригиналното си, френско име, „Le cordon“. Текстът беше на френски език. Автор, режисьор и изпълнител на главната роля е младо момиче на име Валентин де Майлард, партнират й Лаура Санчез Кампос и Славена Илиева. Трупата се нарича „37° à l'ombre“.

Спектакълът също извика заслужен аплаус, но остави в изпълнителите горчив вкус и неудовлетворение, защото имаше „късмета“ да опита острите нокти на финансовата криза. Спектакълът имаше нужда от техника и се оказа, че театър „Карлова 44“, разположен на втория етаж над сувенирните магазини, не разполага с такава. Купуваха се кабели, проблемът се обсъждаше на чешки, английски, френски и испански. В годината на скандалите, свързани с корупция по върховете, пари за театър няма, разбира се. „В миналото сме канили над 40 трупи, на практика от всички континенти“, въздъхва Ристич.

Темите, които разказаха „На ръба“ и „Връвта“, бяха неочаквано големи и тъжни.

Темите, които разказаха „На ръба“ и „Връвта“, бяха неочаквано големи и тъжни, но за щастие, когато в края на представленията изпълнителите сваляха маските, на лицата им грееше милата усмивка на младостта, която още не познава думата „резигнация“. С цялото си присъствие бяха представители на онзи вълшебен свят, подчинен единствено на законите на творчеството и вдъхновението. Какво е направил другият? – питат те. Така ли усещам света и аз? Харесва ли публиката изпълнението ми? И нямата нужда от много думи, за да го опишат и няма нужда от думи – за да се опише. Необходимо е да бъдат разбрани с душата. Използват свои символи, връчват уравнения от неизвестни и заявяват: „Оправяйте се!“

„Искам да създавам самостоятелни спектакли – споделя срамежливо Милена. – В момента участвам в представление в „Младежки театър“ – „Жажда“, дипломен спектакъл на режисьора Велимир Велев, в който участва целият ни випуск. Разказва за човешкия дух, който не престава да търси, за човешките стремежи, за живота.“

„Атомът е най-мъничката частичка, най-сплотената част от всичко – обяснява Камен името на театъра. – Освен това, след като го разбиха, откриха в него три елемента – а ние също сме трима“, шегува се. „Имаме много мечти – казва Стефания. – Една от които е да си имаме собствена сцена. Собствена! Свое място, където да творим, да изследваме повече материи, повече материали, повече техники. Засега това е доста трудно.“ Да не се предадете? „В никакъв случай – единодушни са и тримата. – Борба до кръв!“ ■

„На ръба“

„На ръба“

„Връвта“